

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY-4101-28-05/2011
P/11/125

Bydgoszcz, dnia lutego 2012 r.

Pan

Waldemar Zieliński

Prezes Zarządu

Banku Spółdzielczego

w Toruniu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy przeprowadziła w Banku Spółdzielczym w Toruniu, zwanym dalej „Bankiem”, kontrolę w zakresie przydzielania i wykorzystania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (zwaną dalej „ARiMR”) dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów inwestycyjnych na rzecz rolnictwa w latach 2009 – III kwartał 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 19 stycznia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne, w którym pozytywnie ocenia działalność Banku w kontrolowanym zakresie.

1. W latach 2009 – III kwartał 2011 r. w Banku zostały złożone 93 wnioski o udzielenie preferencyjnego kredytu inwestycyjnego na rzecz rolnictwa. Wobec stwierdzenia zbyt wysokiego ryzyka kredytowego negatywnie rozpatrzono w Banku 4 wnioski (4,3%), a przeprowadzone badanie dokumentacji potwierdziło zasadność każdej odmowy udzielenia kredytu.

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82

2. W okresie objętym kontrolą Bank udzielił 89 preferencyjnych kredytów inwestycyjnych na rzecz rolnictwa o łącznej wartości 18.241 tys. zł. W powyższym okresie Bank uzyskał dopłaty do kredytów preferencyjnych na kwotę 3.155 tys. zł.

3. Badanie dokumentacji dotyczącej 24 zawartych umów preferencyjnych kredytów inwestycyjnych na rzecz rolnictwa (tj. 27,0% kredytów udzielonych w badanym okresie) o łącznej wartości 12.440 tys. zł (tj. 68,2%) wykazało, że przy udzielaniu kredytów przestrzegano warunków określonych przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa² oraz umowy zawartej między Bankiem a Gospodarczym Bankiem Wielkopolskim S.A.³. Ponadto Bank stosował wytyczne zawarte w „Warunkach i zasadach udzielania kredytów z dopłatą ARiMR do oprocentowania” zatwierdzanych zarządzeniami Prezesa ARiMR.

Ustalono m. in., że w każdym z badanych przypadków:

- prawidłowo dokonywano oceny wniosków kredytowych w zakresie: uprawnień wnioskodawcy do uzyskania kredytu preferencyjnego (w tym dla kredytów w linii nMR – w zakresie wieku, doświadczenia i wykształcenia rolnika) oraz możliwości finansowania realizacji inwestycji z kredytu preferencyjnego;
- weryfikowano zgodność danych przedstawionych we wniosku kredytowym z wymaganą dokumentacją oraz ze stanem faktycznym stwierdzonym w toku przeprowadzonej u wnioskodawcy kontroli;
- umowy kredytowe zawierały wymagane elementy, w tym m.in. oznaczenie stron, nr identyfikacyjny umowy, określenie celu i przedmiotu inwestycji, jej plan, harmonogram, określenie formy i wysokości wniesienia udziału własnego przez kredytobiorcę, warunki udzielania i zwrotu dopłat, maksymalną kwotę dopłat do oprocentowania kredytu ustaloną w dniu zawarcia umowy, wysokość pomocy ARiMR, prawidłową wysokość prowizji za przygotowanie kredytu (2% kwoty udzielonego kredytu);
- kwoty udzielanych kredytów i pomocy publicznej były zgodne z limitami określonymi w „Warunkach i zasadach udzielania kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania”, w tym: we wszystkich przypadkach wartość pomocy udzielonej umową kredytu była niższa od 40% kwoty udzielonego kredytu (od 7,0% do 31,7% - średnio 17,2%), jednocześnie kwoty przyznanych kredytów w liniach nIP, nMR, nNT i nKZ nie przekroczyły 80% wartości nakładów inwestycyjnych;

² Dz. U. Nr 22, poz. 121 ze zm.

³ umowa nr 131/DPK-KI/07 z 28.06.2007 r. ze zm.

- żaden z kredytów w linii nKZ nie został udzielony na sfinansowanie transakcji pomiędzy małżonkami oraz we wszystkich przypadkach od dnia zawarcia umowy kredytu nie nastąpiła sprzedaż gruntów objętych ww. umową,

4. W Banku prawidłowo, w sposób zgodny z regulacjami określonymi w pkt. 3 niniejszego wystąpienia, nadzorowano wykonywanie umów kredytowych. W toku badania dokumentacji 24 kredytów stwierdzono m. in. że:

- we wszystkich przypadkach przedsięwzięcia finansowane preferencyjnym kredytem inwestycyjnym zostały zrealizowane zgodnie z celem określonym w umowie, co pracownicy Banku potwierdzali poprzez uzyskanie dowodów poniesionych wydatków (aktów notarialnych, faktur VAT, rachunków, umów sprzedaży oraz dowodów zapłaty lub przelewu) oraz przeprowadzenie u kredytobiorcy, w każdym wymaganym przypadku, kontroli realizacji inwestycji;
- prawidłowo monitorowano spłaty odsetek i rat kapitału udzielonych kredytów, a w 1 przypadku, gdy kredytobiorca nie uiszczał odsetek w przewidzianym umową terminie – w sposób prawidłowy naliczano zobowiązanie z tytułu nienależnych dopłat;
- monitorowano realizację inwestycji poprzez dokonywanie obowiązkowych corocznych kontroli u kredytobiorców.

Najwyższa Izba Kontroli, odstępując od formułowania uwag i wniosków, nie oczekuje przedstawienia przez Pana Prezesa informacji, o której mowa w art. 62 ust 1 ustawy o NIK.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie Dyrektorowi Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.